

INFORME COSMÒGRAF 2023

INTRODUCCIÓ

El cicle Cosmògraf és un espai de reflexió a l'entorn de temes clau i centrals en la situació actual europea i global que té l'objectiu de fomentar el pensament crític en la ciutadania. La setena edició es va celebrar a Manresa del 8 al 17 de novembre -amb una sessió especial el dia 29-, i va estar dedicada als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i a l'Agenda 2030.

RESULTATS

Les vuit conferències que es van realitzar van comptar amb 427 assistents i a finals de gener del 2024 havien rebut 1.095 visualitzacions al canal de YouTube de Manresa Cultura.

De cada xerrada es va crear una enquesta amb la finalitat que la ciutadania pogués donar el seu punt de vista sobre els temes tractats. Es va realitzar a través de la plataforma Decidim Manresa i va tenir una participació total de quaranta persones.

➤ Acció pel clima. Vida submarina i vida d'ecosistemes terrestres

El 35,29% pensa que per fer front al canvi climàtic s'haurien d'haver pres mesures amb antelació, ja que a actualment estem abocats al col·lapse. Tot i això, el 58,82% creu que és convenient prendre mesures eficients per no accelerar el seu procés i, el 5,88% opina que el clima a la Terra sempre ha experimentat fluctuacions.

Sobre qui ha de liderar l'acció climàtica el 52,94% creu que ho ha de fer el govern, el 41,18% la comunitat científica i el 5,88% la ciutadania.

En referència als drets de la natura, el 82,35% diu que tots els éssers vius tenen drets com els tenen les persones i el 17,65% opina que potser la natura té drets però les persones som prioritàries.

El 70,59% sap que és l'Agenda 2030 i només el 23,53% coneix les polítiques de territori que s'estan duent a terme a la ciutat per mitigar els efectes del canvi climàtic.

➤ Educació de qualitat

Per poder tenir un ensenyament de qualitat, el 16,67% opina que depèn de la salut emocional dels infants i, el 83,33% restant creu que també hi influeixen d'altres factors; com els mètodes d'aprenentatge i les eines de treball.

El benestar emocional dels infants és important i, per aquest motiu, el 83,33% creu que s'ha de treballar a l'escola i a casa per igual. En canvi, el 16,67% opina que s'ha de fer dins de l'àmbit familiar.

El 83,33% també pensa que la implicació de les famílies amb la comunitat educativa podria millorar i creu que l'ensenyament a la seva localitat no manté uns indicadors alts de qualitat.

- Reducció de les desigualtats, fi de la pobresa, fam zero, salut i benestar

El 57,14% havia reflexionat sobre les causes de situacions d'empobriment. Un 71,43% situen aquestes causes en la comunitat perquè és un tema estructural i el 28,57% creuen que en són d'altres.

El factor de desigualtat de classe es pot definir de maneres molt diverses. El 42,86% pensa que es basa en tenir una feina estable, el 28,57% en poder desenvolupar el projecte vital de vida al país on neixes, el 14,29% a parts iguals en disposar d'un habitatge i comptar amb una xarxa de suport familiar o social.

Només el 42,86% coneix la feina que es porta a terme des de l'Àrea de Drets i Serveis a les persones de l'ajuntament i el mateix percentatge podria dir el nom d'alguna associació i/o entitat que es troba a la ciutat que ajudi a combatre situacions de pobresa o explicar-ne les causes; com Càritas, Creu Roja, la Fundació Germà Tomàs Canet, el Convent de Santa Clara, Yamuna i Sor Lucia Caram.

- Energia assequible i no contaminant, indústria, innovació i infraestructures, treball decent i creixement econòmic

El 80% creu que els mètodes que poden ajudar en el procés de transició energètica a parts iguals són disminuir el consum energètic de les llars, utilitzar un cotxe elèctric en comptes d'un de gasolina, l'eficiència en el sistema de passar de l'energia primària a la final i en crear una comunitat energètica per a compartir energia. El 20% restant pensa que només és necessari saber fer el traspàs de l'energia primària a la final.

El 60% coneix els beneficis de compartir energia i només el 20% creu que en els propers cinc anys a tots els edificis/cases hi haurà plaques solars instal·lades. El 60% pensa que l'energia renovable pot ajudar a disminuir el consum energètic i també el 60% sap quin és el seu consum energètic diari.

- Igualtat de gènere. Límits i urgències del debat feminista

El 50% pensa que el motiu principal pel qual existeix la desigualtat entre homes i dones és perquè les feines no remunerades i el treball domèstic estan realitzades principalment per dones. I el 50% restant creu que també és important tenir en compte que les oportunitats i condicions laborals són diferents, i que segons el seu gènere cada individu és tractat d'una forma diferent al créixer.

Els enquestats estan dividits comparant la situació actual amb la de fa 30 anys, ja que el 50% creu que la igualtat de gènere d'ara està millor i, en canvi, l'altre 50% pensa el contrari. Tot i això, cal tenir en compte que el 100% desconeix que és el moviment #MeToo sorgit l'any 2017; en canvi, si

que sabrien dir les actuacions del Pla d'Igualtat de l'ajuntament.

➤ Pau, justícia i institucions sòlides. Aliança pels objectius

El 50% pensa que per a poder aconseguir una institució sòlida només és important restablir la confiança i reforçar la competència de les administracions i l'altre 50% també creu que és necessari promoure societats justes, inclusives i pacífiques.

El 50% també opina que els lideratges d'un estat depenen del poder judicial i, en canvi, el 50% restant afirma que depenen de la ciutadania.

Sobre les iniciatives que es desenvolupen a nivell local per a aconseguir pau i justícia, només el 50% saben quines són i les coneixen.

➤ Salut i benestar a l'arquitectura, ciutats i comunitats sostenibles

El 100% opina que els aspectes que condicionen la salut dins d'una ciutat són la contaminació atmosfèrica i/o acústica, la manca d'espais públics verds, l'exposició a radiacions i l'illa de calor; i també creuen que es pot repensar la seva ciutat per fer-la més saludable i sostenible.

El 66,67% creu que l'habitatge cooperatiu pot ser un factor clau per a aconseguir unes ciutats i comunitats més sostenibles i coneixen el projecte d'habitatge cooperatiu manresà La Raval.

Per últim, el 100% no considera que el seu municipi està realitzant tasques per a desenvolupar projectes cooperatius més enllà de l'habitatge.

➤ Les ciutats, imprescindibles per transformar el món

El 100% pensa que per a aconseguir una ciutat més sostenible és important promoure i reforçar l'ús del transport públic, crear espais verds que fonamentin anar caminant als llocs més propers i reduir els cotxes fent més illes de vianants.

El 100% creu que la transformació del carrer d'Àngel Guimerà com a illa de vianants s'hauria de fer en altres punts de la ciutat i creuen que els principals reptes de les administracions locals per tenir unes ciutats més inclusives per al medi ambient són fer que siguin més agradables, fomentar espais de trobada i aconseguir que hi hagi menys cotxes.

CONCLUSIONS

La població en general està conscienciada en el canvi climàtic i creu que calen mesures urgents; com per exemple, posar restriccions a les empreses i indústries que més contaminen, ja que és molt important tenir en compte el grau de responsabilitat de cadascú i l'impacte de les seves accions en el medi ambient. Tot i això, hi ha qui pensa que l'Agenda 2030 només té l'objectiu de controlar a les persones i tallar les seves llibertats quan fan coses que el govern no vol. A part, també opinen que

els éssers vius que sobreviuen als canvis constants són els que tenen més poder d'adaptació.

Un dels altres temes que també preocupa és el consum d'energia i aigua a les llars, sobretot en aquelles persones que no paguen per aquests serveis. Tot i això, també pensen que el fet de produir energia verda no té res a veure amb el fet de reduir-ne el consum. Per aquest motiu, el que proposen és buscar sistemes que amb poca energia se'n pugui crear molta, ja que en un futur es consumirà més energia que a l'actualitat. Una solució que proposen és utilitzar l'energia nuclear perquè serà la clau per a poder fer front a la crisi energètica que acaba de començar.

En referència a l'educació, els ciutadans pensen que els factors clau que desmotiven l'aprenentatge són la manca d'expectatives laborals i la motivació familiar. Per aquest motiu, afirmen que és necessari que les escoles siguin un exemple de participació ciutadana creant espais democràtics, oberts i transparents. Sobre els baixos resultats de l'informe PISA opinen que cal que hi hagi canvis en la metodologia actual, que està pensada perquè s'aprovin les assignatures amb més facilitats i això comporta que cada vegada les generacions seran menys competents.

A nivell local, els enquestats creuen que a la ciutat hi falten espais verds i que un bon lloc per plantar-hi més arbres seria a la Bonavista. També assenyalen que al llarg dels últims anys l'envelliment i la pobresa ha experimentat un augment considerable i, tal i com estan les coses, sembla que no hi hagi previsions ni a curt ni a llarg termini perquè aquesta situació millori.